

Nesprávné právní posouzení skutku

O nesprávné právní posouzení skutku se jedná i v případě, kdy sice skutková i právní věta výroku rozsudku jsou v souladu, avšak skutek nedosahuje potřebného stupně společenské nebezpečnosti.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky sp.zn. 3 Tdo 833/2009, ze dne 5.8.2009)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v neveřejném zasedání o dovolání podaném Ing. M. Š., proti usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. 9 To 3/2009 ze dne 19. 2. 2009, jako soudu odvolacího v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 12 T 305/2007, tak, že podle § 265k odst. 1 trestního řádu se usnesení Krajského soudu v Brně sp. zn. 9 To 3/2009 ze dne 19. 2. 2009 a rozsudek Městského soudu v Brně sp. zn. 12 T 305/2007 ze dne 2. 10. 2008 zrušují. Podle § 265k odst. 2 trestního řádu se zrušují také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l trestního řádu se Městskému soudu v Brně přikazuje, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění :

Rozsudkem Městského soudu v Brně sp. zn. 12 T 305/2007 ze dne 2. 10. 2008 byl dovolatel uznán vinným trestným činem úvěrového podvodu dle § 250b odst. 2, odst. 3 trestního zákona (dále jen tr. zák.), který po skutkové stránce spočíval v tom, že „v době od 16. května 2006 v Brně jako jednatel společnosti S., s. r. o., B., Š., (nyní se sídlem V., L.), uvedl údaje o vyúčtování poskytnuté mu účelové dotace v podobě úhrad nákladů, a to věřiteli S. m. H. K. se sídlem Č. a., H. K., s datem 30. 11. 2006 v položkách tak, že údajně vyplatil dle FD ze dne 21. 10. 2006 O.-R. (přesně však Z. R., L., T.) úhradu 141.000,- Kč a FD ze dne 21. 10. 2006 P. p. (přesněji společnosti N. P., s. r. o., Š., P.) úhradu 45.000,- Kč, ač tyto platby ve skutečnosti zcela provedeny firmou S., s. r. o., nebyly, čímž použil bez souhlasu věřitele S. m. H. K., část poskytnutých finančních prostředků z dotace ve výši nejméně 186.000,- Kč získaných firmou S., s. r. o., na základě smlouvy o poskytnutí dotace z Fondu na podporu veřejně prospěšných projektů č. s. ze dne 3. 5. 2006 včetně dodatku, určené na úhradu nákladů projektu s názvem J. G. T. T. 2006, k jiným účelům, než určuje čl. III uvedené smlouvy“. Za uvedený trestný čin mu byl uložen trest odnětí svobody v délce osmi měsíců, přičemž jeho výkon mu byl odložen na zkušební dobu v trvání osmnácti měsíců. Dále mu byl uložen trest zákazu činnosti, spočívající ve výkonu veškerých činností spojených s pořádáním výstav, veletrhů, přehlídek, kulturních produkcí, zábav a provozování zařízení sloužících k zábavě, sportovních soutěží a všech souvisejících a podobných akcí na dobu 3 roků. Bylo také rozhodnuto o vzneseném nároku na náhradu škody.

O odvolání Ing. M. Š. proti předmětnému rozsudku rozhodl ve druhém stupni Krajský soud v Brně usnesením sp. zn. 9 To 3/2009 ze dne 19. 2. 2009 tak, že jej dle § 256 trestního řádu (dále jen tr. ř.) zamítl.

Proti citovanému usnesení Krajského soudu v Brně podal Ing. M. Š. dovolání, a to jako osoba oprávněná, včas, prostřednictvím svého obhájce a za splnění i všech dalších, zákonem pro podání dovolání vyžadovaných náležitostí, když za dovolací důvod označil ten, který je uveden v § 256b odst. 1 písm. g) tr. ř. V důvodech tohoto svého mimořádného opravného prostředku dovolatel uvedl, že rozhodnutí prvoinstančního soudu je zatíženo vadami, které lze podřadit pod deklarovaný dovolací důvod a soud odvolací nejen, že tyto vady neodstranil, ale právě naopak je v plném rozsahu v

důsledku vadné aplikace hmotného práva přejal do svého rozhodnutí. Dovolatel tak namítl nesprávné hmotně právní posouzení skutku uvedeného v tzv. skutkové větě výroku rozhodnutí, neboť dle jeho názoru zde popsané jednání není trestným činem. Poukázal na skutečnost, že objektivní stránku předmětného trestného činu naplní ten, kdo bez souhlasu věřitele nebo jiné oprávněné osoby použije úvěr, subvenci nebo dotaci na jiný než určený účel, avšak je mu kladeno za vinu, že uvedl údaje o vyúčtování poskytnuté účelové dotace v podobě úhrad nákladů, ač tyto platby ve skutečnosti zcela provedeny nebyly, čímž měl použít část poskytnutých finančních prostředků k jiným účelům bez souhlasu věřitele. Takovýmto jednáním však nelze naplnit objektivní stránku skutkové podstaty trestného činu úvěrového podvodu, neboť uvedení údajů o vyúčtování poskytnuté účelové dotace v podobě úhrad nákladů, ač tyto platby zcela provedeny nebyly, není jednáním trestným a postup soudu je v rozporu se zásadou trestního práva nullum crimen sine lege. Dovolatel dále namítl, že společnost S., s. r. o., jejímž byl jednatelem, skutečně čerpala dotaci z „Fondu na podporu veřejně prospěšných projektů“, účel finanční podpory byl podle smlouvy se S. m. H. K. upraven tak, že „finanční podpora je určena výhradně k úhradě nákladů specifikovaných v předložené žádosti, tj. zejména na dopravu, pronájmy, propagaci, honoráře, daně a poplatky a ostatní provozní náklady projektu J. G. T. T., který se uskuteční v H. K. dne 16. - 21. 10. 2006“ a jednalo se pouze o demonstrativní výčet toho, na co lze v rámci projektu J. G. T. T. dotaci použít. Dovolatel zdůraznil, že v žádném případě nebyl přesně určen účel této dotace, na který musela být použita, ve smyslu § 250b odst. 2 tr. zák., neboť nikde ve smlouvě nebylo přesně vymezeno, které konkrétní faktury z uvedené dotace musí být uhrazeny. Dále dovolatel uvedl, že nedošlo ani k naplnění subjektivní stránky trestného činu, neboť pouze ta skutečnost, že do vyúčtování byly zahrnuty mylně položky, které v době zpracování vyúčtování nebyly uhrazeny, nemůže založit trestní odpovědnost podle § 250b odst. 2 tr. zák. Ze skutkové podstaty předmětného činu vyplývá, že v každém konkrétním případě musí být jednoznačně prokázáno použití dotace na jiný než určený účel, tímto se však dle dovolatele ani soud prvního stupně ani soud odvolací nezabýval, v průběhu celého řízení nebylo ani vzdáleně prokázáno, že by peníze z dotace byly použity na jakýkoli odlišný účel než byl smysl této dotace. Dovolatel poukázal zejména na skutečnost, že celkový rozpočet zmíněného festivalu činil částku 5.000.000,- Kč, přičemž jen vyplacené honoráře činily částku okolo 1.000.000,- Kč, která odpovídá výši poskytnuté dotace a během řízení bylo prokázáno, že smlouvou uzavřenou se S. m. H. K. na presumovaný účel byly vynaloženy finanční prostředky několikanásobně převyšující poskytnutou dotaci, z čehož je patrné, že nedošlo k použití finančních prostředků z dotace v rozporu s jejím účelem. Dále dovolatel namítl, že nebylo prokázáno jeho zavinění, přičemž vyjádřil nesouhlas s tím, jak soudy obou stupňů jeho zavinění dovodily a odůvodnily. S ohledem na výše uvedené závěrem svého podání navrhl, aby Nejvyšší soud České republiky (dále jen Nejvyšší soud) vydal ve smyslu § 265k odst. 1 tr. ř. „usnesení, kterým se zruší z důvodů uvedených v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. pravomocné rozhodnutí Městského soudu v Brně, sp. zn. 12 T 305/2007, ze dne 2. 10. 2008 a pravomocné rozhodnutí Krajského soudu v Brně, sp. zn. 9 To 3/2009, ze dne 19. 2. 2009, a v souladu s ust. § 265m tr. ř. ve věci sám rozhodne tak, že dovolatele zproští obžaloby, případně ve smyslu § 265l odst. 1 tr. ř. přikáže věcně a místně příslušnému orgánu, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.“

K takto podanému dovolání se písemně vyjádřila i státní zástupkyně činná u Nejvyššího státního zastupitelství České republiky (dále jen státní zástupkyně). V tomto svém vyjádření uvedla, že dovolatel uplatnil deklarovaný dovolací důvod právně relevantně, neboť namítl, že skutek tak, jak je popsán ve výroku odsuzujícího rozsudku Městského soudu v Brně, nenaplnuje zákonné znaky skutkové podstaty trestného činu úvěrového podvodu podle § 250b odst. 2, 3 tr. zák., a to proto, že nebyla naplněna ani objektivní, ani subjektivní stránka jmenovaného trestného činu. Dovolatel se měl trestného jednání dopustit jako jediný společník a jednatel společnosti S., s. r. o., v rámci realizace projektu J. G. T. T. 2006, který byl pořádán v H. K. S. m. H. K. se na akci podílelo poskytnutím dotace společnosti S., s. r. o., ve výši 1.000.000,- Kč, přičemž finanční podpora byla určena výhradně k úhradě nákladů této akce, zejména na dopravu, pronájmy, propagaci, honoráře, daně a poplatky a

ostatní provozní náklady zmiňovaného projektu. Dovolatel se za společnost S., s. r. o., zavázal vyúčtovat čerpání a použití finanční dotace do 60 dnů po skončení akce, přičemž v případě nepředložení řádného vyúčtování by pozbyl nárok na dotaci a byl by povinen ji vrátit na účet poskytovatele. Dovolatel v souladu s ujednáními vyplývajícími ze smlouvy o poskytnutí dotace předložil městu vyúčtování dotace, které ve všech směrech neodpovídaly tomu, že by deklarované částky byly uhrazeny jeho dodavatelům, konkrétně panu Z. R. a společnosti N. O. P., s. r. o. Pan Z. R. účtoval společnosti S., s. r. o., náklady na ozvučení ve výši 178.500,- Kč, přičemž společnost mu uhradila pouze částku 28.500,- Kč, zbývající část ve výši 150.000,- Kč zůstala neuhrzena. Pokud jde o společnost N. O. P., s. r. o., tato poskytovala produkční služby, které fakturovala ve výši 53.500,- Kč, přičemž tato částka nebyla uhrazena, ačkoli bylo ve vyúčtování uvedeno, že na úhradu uvedené částky bylo použito 45.000,- Kč z předmětné dotace. Z uvedených skutkových zjištění soud dovodil, že dovolatel bez souhlasu věřitele použil dotaci na jiný než určený účel, neboť jemu svěřené prostředky nepoužil na zaplacení faktur pro Z. R. a společnost N. O. P., s. r. o., naopak dlužil uvedeným subjektům, ačkoli tyto provedly domluvené práce ve prospěch zajištění festivalu, přičemž tím způsobil škodu nikoli malou. Státní zástupkyně uvedla, že soudy vycházely z hypotézy, že pokud dovolatel ve vyúčtování, které předložil S. m. H. K., uvedl uhrazení určitých nákladových položek v rozporu se skutečností, neboť tyto byly uhrazeny pouze z části, vyplývá z toho jediná možná skutečnost, a to, že část poskytnutých finančních prostředků použil bez souhlasu věřitele na jiný než ve smlouvě vymezený účel. Státní zástupkyně však poukázala na skutečnost, že k takovému závěru není možno dospět, a to zejména proto, že předmětný festival skutečně proběhl, přičemž dotace S. m. H. K. pokrývala pouze část celkového rozpočtu festivalu. Celkový rozpočet měl být okolo 5.000.000,- Kč, přičemž větší část byla dle dovolatele uhrazena. Jen proplacené honoráře umělců byly vyčísleny na 1.000.000,- Kč, dále dovolatel vyčísлил i další uhrazené výdaje (jako ubytování, náklady propagace, náklady na soutěž mladých umělců, výzdoba sálu atd.). Z uvedeného je dle státní zástupkyně zřejmé, že dotace nepokrývala všechny náklady a činnosti, ke kterým byla poskytnuta a není tedy vyloučeno, že dovolatel nepoužil finanční prostředky ve prospěch jiných dodavatelů zcela v souladu s účelem dotace. Státní zástupkyně zdůraznila, že soud opřel výrok o vině především o nepřímé důkazy, což je ovšem možné pouze za předpokladu, že tyto tvoří ve svém souhrnu logickou, ničím nenarušenou a uzavřenou soustavu nepřímých důkazů vzájemně se doplňujících, na sebe navazujících, které jsou v takovém příčinném vztahu k dokazované skutečnosti, že je možné z nich dovodit jen jediný závěr a současně vyloučit možnost závěru jiného. K takové situaci však v posuzované věci nedošlo. Ani ze skutečnosti, že dovolatel krátce po uvedené akci počátkem prosince 2006 převedl obchodní podíl na jinou osobu a že dalším podnikatelským subjektům v rámci podnikání společnosti S., s. r. o., dluží značné finanční prostředky, nemůže vést k jednoznačnému konstatování, že částka 186.000,- Kč, která nebyla zaplacená dodavatelům ozvučení a produkčních prací, nebyla použita v souladu s účelem dotace. Státní zástupkyně proto navrhla, aby Nejvyšší soud zrušil jak usnesení Krajského soudu v Brně, tak jemu předcházející rozsudek městského soudu v Brně a aby Městskému soudu v Brně přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl. Současně navrhla, aby toto rozhodnutí učinil v souladu s § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.

Na tomto místě je nutno opakovaně připomenout, že dovolání jako mimořádný opravný prostředek lze podat jen a výlučně z důvodů uvedených v ustanovení § 265b tr. ř. a je tedy nezbytné vždy posoudit, zda uplatněný dovolací důvod v té které věci je právě tím, který lze považovat za důvod uvedený v citovaném ustanovení zákona, když bez jeho existence nelze vůbec provést přezkum napadeného rozhodnutí. Důvod dovolání vymezený ustanovením § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán tehdy, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotně právním posouzení. Poukazem na uvedený dovolací důvod se nelze v zásadě domáhat přezkoumání učiněných skutkových zjištění, pokud ovšem tato jsou takového druhu a rozsahu, že na jejich základě lze přijmout jim adekvátní právní závěry. Skutkový stav je tak při rozhodování o dovolání hodnocen pouze z toho hlediska, zda skutek nebo jiná okolnost skutkové

povahy byly správně právně posouzeny v souvislosti s provedeným dokazováním a následně právně kvalifikovány v souladu s příslušnými ustanoveními hmotného práva. Za dané situace se tak nelze s poukazem na označený dovolací důvod domáhat přezkoumání skutkových zjištění, na kterých je napadené rozhodnutí vystavěno. Dovolací soud je tedy vázán skutkovým stavem tak, jak jej zjistily soud prvního stupně a soud odvolací. Dovolatel v rámci svého dovolání soudům vytkl, že skutek, jak je popsán ve výrokové části rozsudku Městského soudu v Brně, byl nesprávně právně kvalifikován jako trestný čin úvěrového podvodu podle § 250b odst. 2, 3 tr. zák., ačkoliv znaky tohoto a ani žádného trestného činu neměl a odvolací soud tuto vadu nenapravit. Tyto výhrady obsahově deklarovaný dovolací důvod naplňují, neboť je namítáno nesprávné hmotně právní posouzení skutku. O správné právní posouzení skutku se jedná tehdy, pokud popis skutku ve výroku rozsudku je v souladu s právní větou, která obsahuje formální zákonné znaky skutkové podstaty konkrétního trestného činu a současně skutek dosahuje potřebný stupeň společenské nebezpečnosti. Naproti tomu o nesprávné právní posouzení se jedná v případě, když popis skutku vyjádřený ve skutkové větě výroku rozhodnutí bezesbýtku neodpovídá formálním znakům použité skutkové podstaty trestného činu vyjádřeným v právní větě výroku. O nesprávné právní posouzení skutku by se jednalo též v případě, kdy sice skutková i právní věta výroku rozsudku jsou v souladu, avšak skutek nedosahuje potřebného stupně společenské nebezpečnosti. Trestného činu úvěrového podvodu podle § 250b odst. 2 tr. zák. se dopustí ten, kdo bez souhlasu věřitele nebo jiné oprávněné osoby použije úvěr, subvenci nebo dotaci na jiný než určený účel. Trestného činu úvěrového podvodu podle § 250b odst. 3 tr. zák. se dopustí ten, kdo výše uvedeným jednáním způsobí škodu nikoliv malou. Z učiněných skutkových zjištění soudu nalézacího tedy musí být nade vší pochybnost jasné, že finanční prostředky, udělené v rámci dotace, byly použity k jinému než ke stanovenému účelu. Soud prvního stupně vyšel z předpokladu, že když dovolatel v rámci vyúčtování dotace uvedl některé položky, které v té době nebyly ještě proplaceny, musel odpovídající finanční obnos použít k jinému než stanovenému účelu a odvolací soud tento názor ve svém (citovaném) rozhodnutí potvrdil. Dovolací soud má však za to, že za situace, kdy celkové náklady na předmětný festival, který se skutečně konal, činily několikanásobek poskytnuté dotace (a většina z nich byla skutečně uhrazena), není možno pouze na základě chybného vyúčtování dovodit, že poskytnutá dotace (nebo její část) byla použita v rozporu s účelem této dotace. Předmětná smlouva o poskytnutí dotace neurčuje taxativně, na které konkrétní faktury (výdaje) má být dotace použita, naopak její použití je stanoveno pouze demonstrativním výčtem a de facto lze uzavřít, že pokud byla dotace použita na jakýkoli výdaj spojený s předmětným festivalem, byla použita v souladu se svým účelem. Ani na základě ostatních okolností, které uvádí v odůvodnění svého rozhodnutí soud prvního stupně (neuhrazené pohledávky dovolatele, převod podílu v pořadatelské společnosti na jinou osobu) nemohou být základem pro to, aby bylo možno vyvodit jediný správný právní závěr, a to, že dovolatel použil část dotace na jiný než stanovený účel. Z popisu skutku tak, jak je uveden v tzv. skutkové větě citovaného rozhodnutí soudu prvního stupně nikterak nevyplývá, že by se jednalo o předmětný trestný čin a skutková věta tedy není v souladu s větou právní citovaného rozhodnutí. Předmětný trestný čin je trestným činem úmyslným a zavinění je vždy nutno obviněnému prokázat. Avšak tím, že dovolatel vědomě podepsal chybné vyúčtování, není prokázán jeho úmysl použít dotaci k jinému než stanovenému účelu (jak dovodily soud prvního a druhého stupně). Soudy se během dokazování nezaměřily na skutečnost, k jakému jinému účelu měl dovolatel dotaci nebo její část použít, a z uvedených skutkových zjištění ani nic takového nevyplývá, neboť jak již bylo uvedeno výše, dovolatel uhradil v rámci plateb za poskytnuté plnění týkající se předmětného festivalu částku několikrát vyšší. Proto dovolatel uplatnil deklarovaný dovolací důvod nejen právně relevantně, ale i důvodně.

Nejvyšší soud proto z podnětu dovolání Ing. M. Š. z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. napadené usnesení Krajského soudu v Brně, sp. zn. 9 To 3/2009 ze dne 19. 2. 2009 a rozsudek Městského soudu v Brně sp. zn. 12 T 305/2007 ze dne 2. 10. 2008 zrušil. Zrušil také všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu.

Další články:

- [Oběť trestného činu](#)
- [Dohoda o vině a trestu](#)
- [Zajištění nároku poškozeného](#)
- [Práva obviněného \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Vydání příkazu k dodání do výkonu trestu](#)
- [Neoprávněná činnost pro cizí moc](#)
- [Kvalifikace skutku](#)
- [Odnětí věci rozhodujícím soudci \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhradní trest](#)
- [Výkon trestu](#)
- [Účinné vyšetřování \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)